

APSTIPRINĀTS
Akciju sabiedrības „Gaso”
Valdes 2026. gada 30. aprīlī sēdē,
protokols Nr.18 (2026)

NOTEIKUMI PAR ELEKTRONISKO INFORMĀCIJAS APMAIŅU STARP SADALES SISTĒMAS OPERATORU UN DABASGĀZES TIRGOTĀJIEM

Rīgā

30.04.2026.

Nr.16/___

I Noteikumos lietotie termini

Operators – dabasgāzes sadales sistēmas operators AS “Gaso”.

Tirgotājs – Latvijas Republikas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā reģistrējies dabasgāzes tirgotājs.

GTA noteikumi - Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu starp sadales sistēmas operatoru un dabasgāzes tirgotājiem.

GTA sistēma – Operatora nodrošināta informācijas sistēma, kas nodrošina centralizētu datu apmaiņu starp Operatoru un Tirgotāju, tirgus ziņojumu apstrādi un datu uzglabāšanu. GTA sistēma ietver arī GTA portālu.

GTA portāls – Operatora nodrošināts tīmekļa pašapkalpošanās risinājums, kurā Tirgotājam ir pieejama informācija par Lietotājiem, objektiem un tirgus datiem, kas tiek izmantots tirgus ziņojumu un datu apmaiņai.

Autentifikācijas līdzeklis – Operatora atbalstīts elektroniskās identifikācijas risinājums, ar kuru Sistēmas lietotājs autentificējas GTA portālā.

VPN – Virtuāls privāts tīkls ierobežota savienojuma izveidei.

Sistēmas lietotājs – Tirgotāju pārstāvoša fiziska persona, kurai piešķirtas GTA portāla lietošanas tiesības GTA noteikumos noteiktajā kārtībā.

Lietotājs- dabasgāzes galalietotājs, kurš pērk un/vai izlieto enerģiju savā gazificētajā objektā uz noslēgta dabasgāzes tirdzniecības līguma pamata, vai saņemot pēdējās garantētas piegādes pakalpojumu.

Līgums – sadales sistēmas pakalpojumu līgums, kas noslēgts starp Operatoru un Tirgotāju.

Tirgus ziņojums – Operatora definēts datu apmaiņas formāts starp Operatoru un Tirgotāju. Tirgus ziņojumā ir skaidri noteikta informācijas pieprasījuma struktūra un atbildes sniegšanas struktūra, kā arī nosacījumi tirgus ziņojuma iesūtīšanai un apstrādei.

II Vispārīgie jautājumi

1. GTA noteikumi nosaka informācijas elektroniskās apmaiņas kārtību starp Operatoru un Tirgotāju.
2. Informācijas elektroniskā apmaiņa tiek nodrošināta GTA sistēmā. Tirgotāji piekļūst GTA sistēmai, izmantojot GTA portālu. Datu apmaiņas principus un tehniskās prasības sistēmas integrācijai nosaka Operatora publicētā tehniskā dokumentācija.
3. GTA sistēmā veiktā informācijas apmaiņa tiek uzskatīta par oficiālu un juridiski saistošu informācijas apmaiņu starp Operatoru un Tirgotāju.
4. GTA noteikumi ir saistoši Operatoram, Tirgotājiem un Tirgotāju Sistēmas lietotājiem, kuriem ir reģistrētas piekļuves tiesības GTA portālā.
5. Ja GTA sistēmas darbības traucējumu vai citas tehniskas nepieciešamības dēļ informācijas apmaiņa īslaicīgi nav iespējama, Operators nodrošina informācijas elektronisku apmaiņu, nosūtot to uz Līgumā norādīto Tirgotāja elektroniskā pasta adresi. Šāda informācijas apmaiņa tiek piemērota līdz GTA sistēmas darbības atjaunošanai.

III Piekļuve GTA portālam

6. GTA portāla adrese ir <https://gta-portal.gaso.lv/>.
7. Piekļuve GTA portālam tiek nodrošināta, izmantojot drošu VPN savienojumu starp Operatora un Tirgotāja datortīklu.
8. Pēc Līguma noslēgšanas Tirgotājs un Operators apmainās ar nepieciešamo informāciju droša VPN savienojuma izveidei.
9. Prasības drošam VPN savienojumam nosaka Operators.
10. Autentifikācija GTA portālā tiek nodrošināta, izmantojot Operatora atbalstītus Autentifikācijas līdzekļus.

IV Sistēmas lietotāja rekvizītu saņemšanas, atteikšanas un anulēšanas noteikumi

11. GTA portāla piekļuves sākotnējai saņemšanai Tirgotājs aizpilda un iesniedz Operatoram parakstītu Sistēmas lietotāja ar administratīvo lomu reģistrēšanas formu (1. pielikums).
12. Sistēmas lietotājiem ir paredzētas šādas lomas:
 - 12.1. Sistēmas lietotāja pamata loma – Tirgotāja pārstāvis, kuram ir tiesības Tirgotāja vārdā veikt dabasgāzes tirdzniecībai nepieciešamās darbības (informācijas saņemšana un iesniegšana, dabasgāzes lietotāja datu pieprasīšana u.c.);
 - 12.2. Sistēmas lietotāja administratīvā loma – Tirgotāja pārstāvis, kuram papildus 12.1. punktā noteiktajām tiesībām, ir tiesības reģistrēt vai bloķēt citus Tirgotāja Sistēmas lietotājus ar pamata lomu un veikt izmaiņas attiecībā uz savu e-pasta adresi un tālruna numuru, kuru ar 1. pielikumu iesniedzis Tirgotājs.
13. Kad Operators GTA sistēmā ir reģistrējis Sistēmas lietotāja administratīvo lomu, tad šis Sistēmas lietotājs pārējo Sistēmas lietotāju ar pamata lomu reģistrēšanu veic patstāvīgi GTA sistēmā. Tirgotājs ir atbildīgs par GTA sistēmā reģistrēto Sistēmas lietotāju piekļuves tiesību pārvaldību un aktualizēšanu.
14. Operators piecu darba dienu laikā no administratīvā Sistēmas lietotāja reģistrēšanas formas saņemšanas reģistrē, atsaka reģistrēt vai bloķē Tirgotāja norādīto Sistēmas lietotāju ar administratora lomu, par to informējot Tirgotāju, nosūtot paziņojumu uz Līgumā norādīto Tirgotāja e-pasta adresi.

15. Operators var atteikt reģistrēt Sistēmas lietotāju, ja:
 - 15.1. Tirgotājam nav spēkā esoša Līguma;
 - 15.2. GTA sistēmā tehnisku iemeslu dēļ nav iespējams nodrošināt piekļuvi.
16. Operators var bloķēt Sistēmas lietotāju šādos gadījumos:
 - 16.1. pēc Tirgotāja pieprasījuma;
 - 16.2. ja Līgums ar Tirgotāju ir izbeigts vai apturēts;
 - 16.3. ja ir konstatēta nesankcionēta piekļuve vai autentifikācijas līdzekļa izmantošana;
 - 16.4. ja ir konstatēts, ka Sistēmas lietotājs, izmantojot GTA portālu, veic vai mēģina īstenot pretlikumīgas darbības;
 - 16.5. ja Sistēmas lietotājs nav izmantojis GTA portālu vairāk kā 12 mēnešus;
 - 16.6. ja GTA sistēmas darbības vai informācijas drošības risku, incidentu novēršanai nepieciešams ierobežot Sistēmas lietotāja piekļuvi.
17. Operators par atteikumu reģistrēt Sistēmas lietotāju vai par Sistēmas lietotāja bloķēšanu paziņo Tirgotājam elektroniski, norādot atteikuma vai bloķēšanas iemeslu.

V Operatora atbildība un pienākumi

18. Operators nodrošina Sistēmas lietotājam piekļuvi GTA portālam, lai Tirgotājs var veikt dabasgāzes tirdzniecībai nepieciešamās darbības attiecībā uz sadales sistēmas lietošanu.
19. Operators nodrošina Tirgotājam iespēju drošā veidā elektroniski iesniegt un saņemt informāciju, izmantojot GTA portālu.
20. Operators ir tiesīgs vienpusēji grozīt GTA noteikumus, par to informējot Tirgotāju.
21. GTA portālā Tirgotājam ir pieejama šāda funkcionalitāte:
 - 21.1. Sistēmas lietotāju pārvaldība;
 - 21.2. atļauju reģistrēšana;
 - 21.3. datu saņemšana par dabasgāzes lietotājiem un objektiem;
 - 21.4. tirdzniecības līgumu ar dabasgāzes lietotājiem reģistrēšana, atsaukšana un pārtraukšana;
 - 21.5. dabasgāzes pieslēgšanas un atslēgšanas pieprasījumu reģistrēšana;
 - 21.6. rādījumu ziņošana;
 - 21.7. tirgus ziņojumu apmaiņa;
 - 21.8. klientu portfeļa (savu klientu saraksts, ar kuriem Tirgotājam ir noslēgts dabasgāzes tirdzniecības līgums) saņemšana;
 - 21.9. operatīvo un koriģēto ikdienas patēriņu saņemšana;
 - 21.10. ne-ikdienas uzskaites veidu prognožu saņemšana;
 - 21.11. objektu/klientu mēneša patēriņu un Operatora rēķina rindu saņemšana.
22. Operators ir tiesīgs attīstīt un mainīt GTA sistēmas funkcionalitāti. Par GTA sistēmas uzlabojumiem, izmaiņām funkcionalitātē un plānotajiem uzturēšanas darbiem vai pārtraukumiem Operators informē Tirgotāju, publicējot paziņojumus GTA portāla pirmajā lapā pēc autorizācijas.
23. Operators nav atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies Tirgotājam GTA sistēmas lietošanas

rezultātā, ja tie radušies Tirgotāja vai Sistēmas lietotāja darbības vai bezdarbības rezultātā, tai skaitā, ja trešās personas ir ieguvušas piekļuvi Sistēmas lietotāja autentifikācijas līdzekļiem.

24. Operators var piemērot papildu piekļuves drošības prasības GTA Sistēmas lietotājiem, ievērojot kritiskās infrastruktūras aizsardzības prasības un normatīvos aktos noteiktās prasības.

25. Operators tirgus procesu nodrošināšanai un normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildei caur GTA sistēmu nodod pārvades sistēmas operatoram informāciju par Tirgotāja dabasgāzes apjomiem un citiem tirgus darbībai nepieciešamajiem datiem.

VI Tirgotāja atbildība un pienākumi

26. Tirgotājam ir pienākums iepazīstināt Sistēmas lietotājus ar GTA noteikumiem.

27. Tirgotājs nodrošina Sistēmas lietotāju piekļuves tiesību pārvaldību GTA sistēmā un ir atbildīgs par to, ka GTA portālam piekļūst tikai Tirgotāja autorizēti Sistēmas lietotāji, izmantojot Operatora atbalstītos autentifikācijas risinājumus.

28. Tirgotājs uzņemas atbildību par savu Sistēmas lietotāju veiktajām darbībām GTA sistēmā, tajā skaitā par trešo personu veiktām darbībām GTA sistēmā, ja piekļuve GTA sistēmai notikusi, izmantojot Sistēmas lietotāja autentifikācijas līdzekli.

29. Ja Tirgotājam vai Sistēmas lietotājam kļūst zināms, ka GTA portāla autentifikācijai izmantotais autentifikācijas līdzeklis ir nozaudēts, kļūvis pieejams trešajām personām vai pastāv aizdomas par tā neatļautu izmantošanu, Tirgotājs nekavējoties bloķē attiecīgā Sistēmas lietotāja piekļuvi GTA sistēmā un informē Operatoru. Tirgotājs nekavējoties ziņo Operatoram, nosūtot informāciju uz e-pasta adresi: tirgotaji@gaso.lv, par visām aizdomām vai faktiem, kas saistīti ar GTA noteikumu neievērošanu, neatļautu GTA sistēmas lietošanu, jebkuru nesankcionētu programmatūras lietošanas, pārveidošanas vai kopēšanas tiesību pārkāpumu, par iespējamu personas datu aizsardzības pārkāpumu.

30. Tirgotājs nodrošina, ka, izmantojot GTA sistēmu, tiek ievērotas normatīvo aktu prasības personas datu aizsardzības jomā, tai skaitā nodrošina tiesisku pamatu Sistēmas lietotāja personas datu nodošanai GASO, piekļuves tiesību pārvaldību un datu izmantošanu tikai dabasgāzes tirdzniecības un tirgus procesu nodrošināšanai.

31. Tirgotājam ir pienākums aktualizēt savu Sistēmas lietotāju datus, tai skaitā nodrošināt, ka tiem Sistēmas lietotājiem, kuriem vairs nav nepieciešama pieeja GTA sistēmai Tirgotāja vārdā, uzdevumā, šī pieeja tiek slēgta, kā arī aktualizēt Sistēmas lietotāju kontaktinformāciju, savlaicīgi veicot nepieciešamās izmaiņas GTA sistēmā.

VII Sistēmas lietotāja atbildība un pienākumi

32. Sistēmas lietotājs, autentificējoties GTA portālā, piekrīt ievērot GTA noteikumus. GTA noteikumu 2. pielikumā ir ietverta informācija par Sistēmas lietotāja personas datu apstrādi GTA sistēmas ietvaros – Sistēmas lietotājam ir tiesības iepazīties ar šo informāciju.

33. Sistēmas lietotājam ir pienākums GTA sistēmu izmantot atbilstoši GTA noteikumiem, GTA sistēmas mērķim, funkcionalitātei un norādījumiem, kurus Sistēmas lietotājam dod Tirgotājs, kuru pārstāv Sistēmas lietotājs. Sistēmas lietotājs nedrīkst GTA sistēmu izmantot personīgos nolūkos, veikt darbības, kas var traucēt GTA sistēmas drošu un stabilu darbību vai radīt nesamērīgu slodzi GTA sistēmai.

34. Sistēmas lietotāja nesankcionēta iejaukšanās GTA sistēmas darbībā ar mērķi traucēt tās darbību vai nodarīt tai bojājumus tiek uzskatīta par būtisku GTA noteikumu pārkāpumu.

35. Sistēmas lietotājs nekavējoties ziņo Operatoram, nosūtot informāciju uz e-pasta adresi: tirgotaji@gaso.lv, par visām aizdomām vai faktiem, kas saistīti ar GTA noteikumu

neievērošanu, neatļautu GTA sistēmas lietošanu, jebkuru nesankcionētu programmatūras lietošanas, pārveidošanas vai kopēšanas tiesību pārkāpumu, par iespējamu personas datu aizsardzības pārkāpumu.

36. Sistēmas lietotājam ir aizliegts izmantot iekārtas vai programmatūru, lai veiktu darbības, kas varētu vājināt GTA sistēmas drošību, tai skaitā veikt drošības ievainojamības analīzi, kodēto datņu atkodēšanu vai izmantot datortīklu noklausīšanās programmatūru bez Operatora saskaņojuma.

37. Sistēmas lietotājiem ir pienākums nekavējoties ziņot Operatoram par jebkuru identificētu vai aizdomīgu sistēmas drošības nepilnību, nosūtot informāciju uz e-pasta adresi: security@gaso.lv.

38. Ziņojumā pēc iespējas jāiekļauj šāda informācija:

- 38.1. precīza nepilnības atrašanās vieta (piemēram, saite (URL), sistēmas nosaukums, sadaļa);
- 38.2. detalizēts apraksts un soļi, kas nepieciešami nepilnības reproducēšanai;
- 38.3. ekrānuzņēmumi, kas ilustrē atklāto problēmu;
- 38.4. ziņotāja kontaktinformācija (vārds, uzvārds, tālrunis) un lietotāja PGP¹ šifratslēga, ja tāda ir.

39. Veicot ziņošanu, sistēmas lietotājam ir saistoši šādi drošības nosacījumi:

- 39.1. aizliegts izmantot nepilnību, lai piekļūtu informācijai, kas nav sistēmas lietotāja rīcībā esoša vai viņam adresēta;
- 39.2. aizliegts veikt jebkādas darbības, kas vērstas uz datu dzēšanu, modificēšanu vai sistēmu pieejamības traucēšanu;
- 39.3. aizliegts nodot informāciju par nepilnību trešajām personām vai publiskot to bez Operatora iepriekšēja saskaņojuma.

40. Konfidenciālas informācijas aizsardzībai Operators rekomendē ziņojuma šifrēšanai izmantot Operatora publisko PGP atslēgu (pieejama: <https://portals.gta.gaso.lv/>) un sākotnējā ziņojumā nosūtīšanā iekļaut savu publisko PGP šifratslēgu.

41. Sistēmas lietotājs ar administratīvo lomu:

- 41.1. seko līdzī GTA sistēmā reģistrētajiem Sistēmas lietotājiem, reizi 6 mēnešos veicot Sistēmas lietotāju pārskatīšanu (inventarizāciju);
- 41.2. ir tiesīgs reģistrēt GTA sistēmā jaunu Sistēmas lietotāju ar administratīvo vai pamata lomu;
- 41.3. nekavējoties bloķē Sistēmas lietotāju, ja:
 - 41.3.1. zudis tiesiskais pamats Sistēmas lietotājam pārstāvēt Tirgotāju (darba attiecību pārtraukšana vai cits iemesls);
 - 41.3.2. citos gadījumos, kad Sistēmas lietotāja piekļuve var radīt risku GTA Sistēmas konfidencialitātei, integritātei vai drošībai.

Komerccpilnvarniece
Valdes locekle

B. Bebre

¹ PGP ir industrijā atzīts datu šifrēšanas standarts (*Pretty Good Privacy*), kas nodrošina konfidencialitāti un autentiskumu, sūtot sensitīvu informāciju caur nešifrētiem kanāliem.

Gāzes tirgotāju atbalsta Sistēmas lietotāju reģistrēšanas forma

(Tirgotāja nosaukums)

(Vienotais reģistrācijas numurs)

202_.gada ____.

Lūdzu reģistrēt/bloķēt piekļuvi Gāzes tirgotāju atbalsta sistēmas portālam šādiem Sistēmas Lietotājiem ar administratīvo lomu:

Vārds	Uzvārds	Personas kods	E-pasts saziņai	Tālrunis saziņai	Reģistrēt/bloķēt
					☐ Reģistrēt ☐ Bloķēt
					☐ Reģistrēt ☐ Bloķēt
					☐ Reģistrēt ☐ Bloķēt
					☐ Reģistrēt ☐ Bloķēt

Persona, kura tiesīga pārstāvēt Tirgotāju _____
(Paraksts un atšifrējums²)

² Paraksts nav nepieciešams, ja forma parakstīta, izmantojot drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu.

Informācija par personas datu apstrādi

Datu pārzinis

1. Lietotāja personas datus GTA sistēmas lietošanas ietvaros apstrādā akciju sabiedrība “Gasol” (vienotais reģ.nr.40203108921) (turpmāk - Gasol). Saziņa ar Gasol: info@gasol.lv, saziņa ar Gasol datu aizsardzības speciālistu: datu.aizsardziba@gasol.lv.

Apstrādes mērķi un juridiskais pamats

2. Lietotāja personas dati tiek apstrādāti, lai nodrošinātu GTA sistēmas funkcionalitāti, lietotāja identifikāciju, piekļuves pārvaldību, drošību un auditācijas funkcijas. Lietotāja ar administratīvo lomu e-pasta adrese un telefona numurs ir nepieciešami, lai sazinātos ar šo Lietotāju, tai skaitā informējot par sistēmas darbības pārtraukumiem un nodrošinot GTA sistēmas lietošanas noteikumu ievērošanas uzraudzību.
3. Apstrādes juridiskais pamats: Gasol leģitīmās intereses nodrošināt GTA sistēmas drošību un darbību.
4. GTA sistēmā automatizēta lēmumu pieņemšana netiek veikta.

Apstrādāto datu kategorijas

5. Lietotāja identifikācijas dati (vārds, uzvārds, personas kods), Lietotāja loma sistēmā, žurnālfaili (piekļuves dati, darbību žurnāli, auditācijas pieraksti), komunikācijas dati. Attiecībā uz Lietotāju ar administratīvo lomu papildus tiek apstrādāta arī e-pasta adrese un telefona numurs.

Datu saņēmēji

6. Dati var tikt nodoti Gasol apstrādātājam, kas Gasol uzdevumā un vārdā nodrošina GTA sistēmas darbību un drošību.
7. Lietotāja dati var tikt nodoti Tirgotājam, kuru pārstāv Lietotājs, ja tas izriet no Gasol vai Tirgotāja GTA noteikumos noteiktajām funkcijām.
8. Lietotāja autentifikācijas laikā, pieslēdzoties GTA sistēmai ar drošu elektronisko parakstu, notiek minimāla datu apmaiņa ar šī paraksta nodrošinātāju, piemēram, Latvijas Valsts radio un televīzijas centru (LVRTC). GTA sistēma saņem tikai identitātes apstiprināšanai nepieciešamo informāciju (vārdu, uzvārdu, personas kodu un sertifikāta derīguma datus). GTA sistēma nesaņem un neapstrādā elektroniskā paraksta slepeno informāciju (PIN kodus, paraksta atslēgas). No GTA sistēmas elektroniskā paraksta nodrošinātājs saņem tikai informāciju par autentifikācijas pieprasījumu un to, ka Lietotājs vēlas piekļūt GTA sistēmai.
9. Normatīvajos aktos noteiktos gadījumos Gasol personas datus nodod valsts institūcijai, kas veic Gasol vai Tirgotāju darbības uzraudzību vai kurai Gasol rīcībā esošā informācija nepieciešama savu pienākumu izpildei.

Datu glabāšanas termiņš

10. Personas dati tiek glabāti atbilstoši GTA sistēmas lietošanas noteikumiem un iekšējām drošības procedūrām — tik ilgi, cik nepieciešams šo personas datu apstrādes mērķim vai normatīvo aktu prasībām. Žurnālfaili tiek glabāti 18 (astoņpadsmit) mēnešus GTA sistēmas drošības nodrošināšanai, incidentu atklāšanai, izmeklēšana un novēršanai, sistēmas darbības uzraudzībai un uzlabošanai.

Datu subjekta tiesības

11. Lietotājam, sazinoties ar Gasol, ir tiesības lūgt papildu informāciju par šajā dokumentā norādīto, piekļuvi saviem datiem, pieprasīt to labošanu vai dzēšanu, ierobežot apstrādi, kā

arī iebilst pret apstrādi.

12. Ja Lietotājs uzskata, ka tā tiesības ir pārkāptas, Lietotājs var iesniegt sūdzību Datu valsts inspekcijā.